

in.ihned.cz/cr

Zvoník Černý Janek
na věži radniceKostel Nanebevzetí
Panny Marie

Moderní pomník Via lucis

Uherskobrodský pivovar

FOTO: KAMILA MACHALOVÁ

Černý Janek

Radniční budova nezapře mnohé přestavby, které ji vyšperkovaly roztočnými detaily. Zraky příchozích ovšem spolehlivě upoutá postavička černouška oblečeného do pestré uniformy, která táhla za provaz zvonu. Kdepak se tady, uprostřed krojovaného Slovácka, vzal? Již od roku 1730 Broďanům vždy před odbitím celé hodiny kratičkým zazvoněním připomíná dávnou historii.

Příběh o Černém Jankovi, jak se zvoníkovi říká, je zaznamenán v několika verzích. Když roku 1704 vpadli na Uherskobrodsko kuruci (krutí nájezdníci z východu), město dlouho odolávalo. Pak dokonce odtáhli. Ovšem pouze naoko, ve skrytu noci se přikradli k opevnění a jejich velitel se vyšplhal až na hradbu. Jenže v noční tmě zaskopl a při pádu se nechtěně zachytil za provaz od zvonu. Zvonění zburcovalo předčasně posádku, která město ubránila. Další verze praví, že Černého Janka do města ze svých cest přivezl jeden z místních šlechticů. Když kuruci Brod obklopili, Janek hlídkoval na Nivnické bráně. Dobyvatel jej ale uplatili a on slíbil, že jim v noci spustí lano. V poslední chvíli se v něm ale vzbouřilo svědomí a zvonem přivolal pomoc.

Obelisk nesený želvou

Přibližně v polovině osy kostel – radnice trůní čtyřmetrový bronzový obelisk od světově známého sochaře Ivana Theimera, jehož díla zdobí například okolí Elysejského paláce či Eiffelovy věže v Paříži. Olomoucký emigrant na začátku devadesátých let uplynulého století vyhověl naléhání svých přátel a pro Uherský Brod v roce 1992 vyhotovil k výročí čtyřstého narození Komenského neobyčejný pomník.

Dílo nazval podle jednoho ze svazků Komenského Via lucis, Cesta světla. Obelisk, který na svých zádech nese obří želva, odhalil v roce 1992 prezident Václav Havel a od té doby na něj místní nedají dopustit. Když jej jistý student natřel tiskařskou černí, aby z ní mohl

obtisknout nápisy, vyděšení radní okamžitě volali sochaři do Itálie, aby jim poradil, jak mají dílo co nejšeterněji očistit. Theimer se prý jen spokojeně zasmál a do sluchátka pravil: „To je ono, socha musí pracovat a žít.“

Kostel Jana Husa

Aby byla procházka po brodských církevních stavbách kompletní, musí návštěvník navštívit i nejstarší chrám v kraji – kostel Mistra Jana Husa. Původně gotická architektura byla v běhu času několikrát proměněna. Kostel byl dokonce v 18. století odsvěcen a sloužil jako skladiště. Původnímu účelu jej vrátila až v roce 1920 církev československá husitská. Při rekonstrukci se zpod silné vrstvy maleb vyloupily mozaiky ze 14. století. Nejzachovalejší je morbidní obraz kostlivce držícího přesýpací hodiny. Že symbolizuje pomíjivost času, dokládá gotický nápis: „Uderzi i hodina tvoja“. Se starobylými freskami kontrastuje moderně pojatá socha Ježíše na kříži, která už v provinčním městečku vzbudila mnohé rozepře. Kromě toho je v kostele uložena i zmiňovaná hrst hlíny z hrobu Komenského v Naardenu.

Po stopách Židů

Židovský hřbitov s kaplí (pár minut pěšky od centra) je jediné, co upomíná početnou židovskou komunitu. Ještě v polovině 19. století byla s jedenácti stovkami členů největší na Moravě. Sto třicet osm židovských domů dávno zpečetily radlice buldozerů, druhou světovou válku nepřečkala barokní synagoga od Martinelliho, kterou vypálili nacisté. Ti nechali zlikvidovat i starý hřbitov. Na novém hřbitově se nalézá přes patnáct set kamených náhrobků. V zadní části pohřebiště je k vidění stovka nejceněnějších náhrobků, které se podařilo odkoupit a přenést ze starého hřbitova. Mezi nimi je i pomník učeného rabína Nataha Nathy zavražděného při nájezdu kuruců v roce 1683. U brány se vypíná obřad-

AKCE

Tradiční pouť

Rok co rok se první říjnovou nedělí v Uherském Brodě koná tradiční růžencová pouť. Město se zaplní krojovanými poutníky z Moravského Slovácka, pouť bývá proto často přirovnávána k pouti u svatého Antonína v Blatnici, jak ji kdysi vyobrazil malíř Joža Úprka. Věřící zamíří k dominikánskému klášteru s kostelem Nanebevzetí Panny Marie. K pouti a kostelu se váže dávná pověst o založení města. Zemanka z Velenova poslala dlouho svatou Marii, aby se nad ní smilovala a dala jí syna. Ve snu se jí svěřice zjevila a přislíbila pomoc. Ovšem s podmínkou, že zemanka z vděčnosti nechá následně postavit kapličku na místě, které bude jako zábrakem označeno kvetoucí růží na sněhu. Růži našla v místech dnešního kostela s klášterem.

KAM S DĚTI

Největším lákadlem pro děti je v Uherském Brodě moderní **aquapark Delfin**, který přitahuje řadou vodních atrakcí: plavecký bazén s vodními reproduktory, divoká řeka, takřka sto metrů dlouhý tobogán či finská sauna. Otevřeno je denně od 6 hodin ráno do desíti večer. Za hodinu zaplatí dospělí maximálně padesát korun, rodiny s dětmi si mohou vybrat ze zvýhodněných cen. Více informací na tel.: 572 619 541 www.delfinub.cz

Nad městem stojí **uherskobrodská hvězdárna** s nepřehlédnutelnou pětimetrovou kopulí. Noční oblohu je možné skrze moderní dalekohled pozorovat každý pátek od 21 h, jiný termín či přednášky o astronomii je třeba objednat na tel.: 572 634 690. V pátek 23. září se v hvězdárně od 20 h uskuteční Noc vědců, celoevropská akce vyhlášená Evropskou komisí. Budou se promítat filmy o astronomii a kosmonautice a bude se besedovat nad aktuálními problémy oboru.